

Lektionsplanering

Årskurs: Vuxenutbildning

Ämne: Omvårdnad 1

Tema: Cancer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Vanliga sjukdomstillstånd, däribland diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar, cancer, stroke och epilepsi. Centrala begrepp inom omvårdnad.” [Gy 11, Omvårdnad 1]

Betygskriterier

“Eleven redogör översiktligt för vanliga sjukdomar och deras fysiska och psykiska symtom samt redogör för innebörden av centrala begrepp inom omvårdnad.” [Gy 11, Omvårdnad 1]

Lärlädda instruktioner

Introduktion till cancer (10 min)

- Ge en översikt av vad cancer är och olika typer av cancer.
- Diskutera de vanligaste symptomen på cancer.
- Beskriv riskfaktorer associerade med cancer.
- Förklara vikten av tidig upptäckt och behandling.

Omvårdnad vid cancer (10 min)

- Presentera specifika omvårdnadsåtgärder vid olika typer av cancer.
- Betona vikten av att ha en personcentrerad inställning i omvårdnad.
- Diskutera patientens rätt till självbestämmande och integritet.
- Förklara hur man kan hantera vanliga biverkningar av cancerbehandlingar.

Etiska dilemman inom cancervård (15 min)

- Definiera vad etiska dilemman kan vara inom cancersjukvård.
- Ge exempel på vanliga etiska frågor (som palliativ vård vs. kurativ behandling).
- Dela upp klassen i grupper för att diskutera etiska dilemman i vårdpraxis.
- Samla perspektiv från grupperna och diskutera gemensamt.

Avslutande reflektion och sammanfattning (15 min)

- Sammanfatta dagens lektion och dra slutsatser om vad som lärts.
- Diskutera hur kunskapen kan tillämpas i praktiska situationer.
- Besvara eventuella frågor från eleverna.
- Ge en kort introduktion till nästa lektionens tema.

Ämnesbegrepp

Begrepp	Förklaring	Etymologi
Cancer	En sjukdom som uppstår när celler växer okontrollerat.	Ordet "cancer" kommer från latinska "cancer" som betyder "krabba" och refererar till tumörens form.
Omvårdnad	Vården av patienter för att främja hälsa och välbefinnande.	Kommer från det svenska ordet "vård" som betyder att ta hand om eller skydda någon.
Palliativ vård	Vård som syftar till att lindra symtom utan att bota.	"Palliativ" härstammar från latin "palliare" vilket betyder "att skydda" eller "att täcka".
Symptom	Tecken på en sjukdom eller ett tillstånd.	Kommer från grekiska "symptoma" vilket betyder "som händer tillsammans" (ett tecken på en sjukdom).
Biverkning	Oönskade effekter av en behandling eller medicin.	Ordet härstammar från "bi-" (dubbelt) och "verka", vilket syftar på en dubbel effekt.

Diskussionsfrågor

- Om en nära familjemedlem får cancer, vilka faktorer skulle du överväga för att hjälpa dem på bästa sätt?
- Hur kan vi som vårdgivare respektera patientens självbestämmande när det kommer till val av behandling?
- Om vi står inför en situation där en patient vill avsluta sin behandling, hur ska vi som vårdgivare förhålla oss till den önskan?

Aktivitet

Låt eleverna arbeta i små grupper om 3-4 personer. Varje grupp ska välja en specifik typ av cancer att undersöka. De ska skapa en presentation som omfattar de vanligaste symptomen, riskfaktorer, omvårdnad och potentiella biverkningar av behandlingar. Presentationerna ska inkludera bilder och information om hur man kan stödja en patient med den valda typen av cancer. Efter gruppernas presentationer ska det hållas en gemensam diskussion om de lärdomar som dragits från varje presentation.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är cancer?	En sjukdom där celler växer okontrollerat.
Vilka är vanliga symptom på cancer?	Trötthet, oförklarlig viktninskning, smärta, etc.
Vad innebär palliativ vård?	Lindrande vård utan botande syfte.
Nämn en riskfaktor för cancer.	Rökning, alkohol, dålig kost, etc.
Hur kan omvårdnad stödja cancerpatienter?	Genom att ge emotionellt stöd och symptomlindring.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en kort uppsats (500 ord) om en typ av cancer som intresserar dem. De ska inkludera information om sjukdomens orsaker, symtom, behandlingar och omvårdnad eller stöd som är relevant för patienter med denna typ av cancer. Uppsatsen ska också innehålla egna reflektioner om vad de tycker är viktigt att tänka på när man vårdar patienter med denna sjukdom.

Citat

“Den största rikedom är att vara frisk.” – Buddha. Detta citat uttrycker vikten av hälsa och välbefinnande, vilket är centralt inom omvårdnadsarbete och särskilt relevant när vi diskuterar cancer och hur man stödjer patienter. Citatet påminner oss om att alltid sträva efter att värna om vår hälsa och de vi vårdar.

Nästa lektion

Förslag på tema för nästa lektion: Omvårdnad i livets slutskede. Denna lektion syftar till att fördjupa elevernas förståelse för de etiska och praktiska

aspekterna av vård i livets slutskede och hur man ger stöd i dessa svåra situationer.

Tags: [Lektion](#)